

CONGRES

PERSOONLIJKE PSYCHIATRIE

EEN NIEUWE BENADERING VOOR
PRAKTIJK EN ONDERWIJS

21 JUNI
DE REEHORST, EDE

Persoonlijke Psychiatrie

Een nieuwe benadering voor praktijk en onderwijs

Het wezen van het vakgebied van de psychiatrie gaat over emoties, gedachten en gedragingen: over pijn, verlies en verdriet en hoe we daar als mensen mee omgaan. Het is de opdracht van de psychiatrie om de mens met psychische problemen te begrijpen in zijn eigen omgeving. Hiertoe is inzicht in zijn of haar persoonlijke situatie en geschiedenis essentieel: Waar komt hij vandaan? Wat heeft hij geleerd? Hoe heeft hij zich ontwikkeld tot wie hij is? Welke biologische factoren (brein en genen) spelen een rol?

De biologie, de psychologie en de omgeving vormen zo de drie pijlers van het vak. Een goed begrip van de complexiteit en interactie van al deze factoren is van belang voor een effectief behandelplan dat optimaal is afgestemd op de persoonlijke situatie van de patiënt. We

spreken tegenwoordig over 'gepersonaliseerde psychiatrie'.

En toch hebben we in de afgelopen decennia het vak psychiatrie voor velen ondoorgrondelijk weten te maken. Alle goede bedoelingen ten spijt lijken we wat verdwaald in de vele, en soms zeer principiële discussies omtrent structuren, classificatiesystemen, de waarde van een diagnose, de verhouding tussen nature (genen en brein) en nurture (ontwikkeling en omgeving), en over de vrije wil. We houden ons bezig met de vraag over de validiteit van psychiatrische concepten en diagnoses: bestaat schizofrenie nu wel of niet? Wat is de betekenis van het begrip herstel? En ook de organisatie en financiering van de zorg zijn in het brandpunt van de discussie komen te staan: Moeten we de zorg wel opdelen in talloze compartimenten?

Hoe ver kunnen we gaan met ambulantisering en onder welke voorwaarden? Wat is er nog nodig aan intramurale zorg? En wat behoort nu precies tot het taakgebied van de psychiatrie en de GGZ?

Maar waar blijft nu de persoon die onze hulp vraagt te midden van al dit discussiegeweld? Staat deze nog wel voldoende in het middelpunt van onze aandacht en van onze professionele inspanningen?

Wij schreven een nieuw leerboek Psychiatrie met een principiële uitgangspunt: De patiënt als persoon staat centraal. Samen met de hulpverlener wordt ingezet op een omvattend en genuanceerd begrip van diens situatie die de basis vormt voor verdere behandeling. We plaatsen psychische klachten binnen een continuüm van normaal tot (zeer) problematisch en heffen daarmee de dichotomisering van ziek en gezond op. Dit draagt tevens bij aan vermindering van etikettering en stigma.

Op deze congresdag presente-

ren en bediscussiëren we in het ochtendprogramma de principes en werkwijzen van de Persoonlijke Psychiatrie, waarmee we voortbouwen op de ontwikkelingen rond Persoonlijke Diagnostiek en De Nieuwe GGZ.

In het middagprogramma is er een uitgebreid programma waarin een veelheid aan psychiatrische syndromen aan bod komen. Op interactieve wijze gaan toonaangevende sprekers (die tevens bijdroegen aan het nieuwe leerboek) in op een persoonsgerichte diagnostiek en behandeling. Apart zal er aandacht zijn voor het thema herstel van de persoon met psychische klachten en ook wat te doen als dit herstel niet (voldoende) slaagt.

U bent van harte welkom!

De programmacommissie,

Dr. Maarten Bak

Dr. Patrick Domen

Prof. dr. Jim van Os

Prof. dr. Philippe Delespaul

Prof. dr. Berno van Meijel

Ochtendprogramma

Waarom dit leerboek persoonlijke psychiatrie?

Ochtendvoorzitter **Dr. Patrick Domen**

Psychiater/ universitair docent/ hoofdopleider psychiatrie UOPZ Mondriaan, Universiteit Maastricht

09.30 - 09.45 uur	Inleiding door de voorzitter
09.45 - 10.15 uur	Continuüm van psychische problemen
Het dynamisch stresskwetsbaarheidsmodel
<i>Dr. Maarten Bak</i>
Psychiater/ universitair docent/ plaatsvervangend opleider,
Universiteit Maastricht
10.15 - 10.45 uur	Omgevingsdeterminanten van psychiatrische syndromen
<i>Dr. Machteld Marcelis</i>
Psychiater/ universitair hoofddocent/ hoofdopleider psychiatrie GGzE,
Universiteit Maastricht
10.45 - 11.15 uur	Pauze
11.15 - 11.45 uur	Weerbaarheid en veerkracht
<i>Prof. dr. Bart Rutten</i>
Psychiater/ hoogleraar Neurowetenschappen van Psychische
Stoornissen/ hoofd van de divisie Neurowetenschappen, Universiteit
Maastricht
11.45 - 12.15 uur	Van stoornis naar syndroom
<i>Prof. dr. Jim van Os</i>
Hoogleraar Psychiatrische Epidemiologie/ hoofd afdeling Psychiatrie en
Neuropsychologie, Maastrichts University Medical Centre
12.15 - 12.45 uur	Consequentie voor de organisatie van zorg
<i>Dr. Tony Rasenberg</i>
Sociaal wetenschapper/ adviseur en projectmanager Mondriaan
12.45 - 13.45 uur	Lunch

Middagprogramma

13.45 - 14.45 uur	<i>Interactief programma (deel 1)</i> Presentatie van syndroom en/of contextbeschrijving
14.45 - 15.15 uur	Pauze
15.15 - 16.10 uur	<i>Interactief programma (deel 2)</i> Discussie met de bezoekers over de principes en praktijk van de Persoonlijke Psychiatrie op basis van casuïstiek
16.15 - 16.45 uur	"Wat we nog niet weten" <i>Afsluiting door de dagvoorzitter</i>

U kunt kiezen uit de volgende deelsessies, waarin de beide delen van het interactieve programma worden doorlopen:

De zoektocht naar herstel | 1 2 | Als herstel niet helemaal lukt

Wat is herstel, is er sprake van een herstel-continuüm, hoe bereiken mensen herstel, wat zijn voorwaarden om te kunnen herstellen en hoe kunnen we hen daarbij helpen?

Persoonlijk herstel

Dr. Wilma Boevink

Senior wetenschappelijk medewerker, Trimbos-instituut

Maatschappelijk herstel

Dr. Rene Keet

Directeur zorgontwikkeling en implementatie, GGZ-Noord-Holland-Noord

Rehabilitatie

Dr. Jos Dröes

Psychiater, Stichting rehabilitatie 92

De weg naar herstel is geen lineair proces maar gaat gepaard met tegenslagen. Soms zijn mensen zo overweldigd door een ervaring dat de persoonlijke oplossingen tekortschieten met een terugval tot gevolg. Dit kan leiden tot crisis, forse agitatie en agressie, suicidaliteit of een vraag om euthanasie.

Crisis

Drs. Jurgen Cornelis

Psychiater/ systeemtherapeut/ plaatsvervangend opleider, Arkin/ Spoedeisende Psychiatrie Amsterdam

Suïcidaliteit

Dr. Remco de Winter

Psychiater/ specialisme opleider Acute Psychiatrie, Parnassia Groep
Senior-onderzoeker VU Amsterdam
Nederlandse vertegenwoordiger voor de International Association for Suicide Prevention (IASP)

Euthanasie

Drs. Alette Kleinsman

Psychiater/ directeur behandeling, GGZ Breburg

Drs. Pieterneel Kölling

Psychiater, Psychiatrie praktijk Kölling en stichting Levensindekliniek

Agitatie

Dr. Chris Bervoets

Psychiater, Universitair Centrum voor obsessieve-compulsieve stoornissen

Angst, lichaam en huisartsenzorg | 3

De eerste plek om professionele hulp te vragen is doorgaans de huisarts. De problematiek is vaak minder eenduidig. Het betreffen vaak angstklachten, niet specifieke lichamelijke klachten of eet- en voedingsproblematiek. De overeenkomsten en verschillen tussen angst en lichamelijke problematiek in o.a. de context van 1e lijn worden bediscussieerd.

Huisartsenzorg en persoonlijke psychiatrie

Drs. Diederd Kronjee

Huisarts

Angstsyndroom

Dr. Gabriel Esquivel

Psychiater in opleiding Mondriaan

Prof. dr. Koen Schruers

Psychiater/ hoogleraar aan de Universiteit Maastricht/ Manager zorg van de zorgprogramma's angst en psychotrauma, Mondriaan Maastricht en Heerlen

Somatisch symptoom syndroom

Dr. Jacqueline Strik

Psychiater/ universitair docent/ hoofdopleider UOPZ en plaatsvervangend hoofd MUMC+

Eet- en voedingsyndroom

Prof. dr. Annemarie van Elburg

Kinder- & jeugdpsychiater/ medisch manager Altrecht Eetstoornissen Rintveld
Hoogleraar Klinische Psychopathologie, Universiteit Utrecht

4 | Interactieproblemen en forensische zorg

Een kerncompetentie van mensen is contact maken, met elkaar communiceren en onderling afstemmen. Het lijkt erop dat steeds meer mensen daar moeite mee hebben en snel geëtiketteerd worden met een autisme spectrum stoornis of een gedragsprobleem. Intelligentie speelt een niet verwaarloosbare rol in deze communicatie. De gevolgen van een interactieprobleem of beperkte intelligentie kunnen zijn dat mensen zodanig in de problemen komen dat zij in de forensische zorg terecht komen.

Interactie syndroom

Mr. dr. Bram Sizoo

Psychiater, Specialistisch Centrum Ontwikkelingsstoornissen Dimence

Forensische (jeugd)psychiatrie

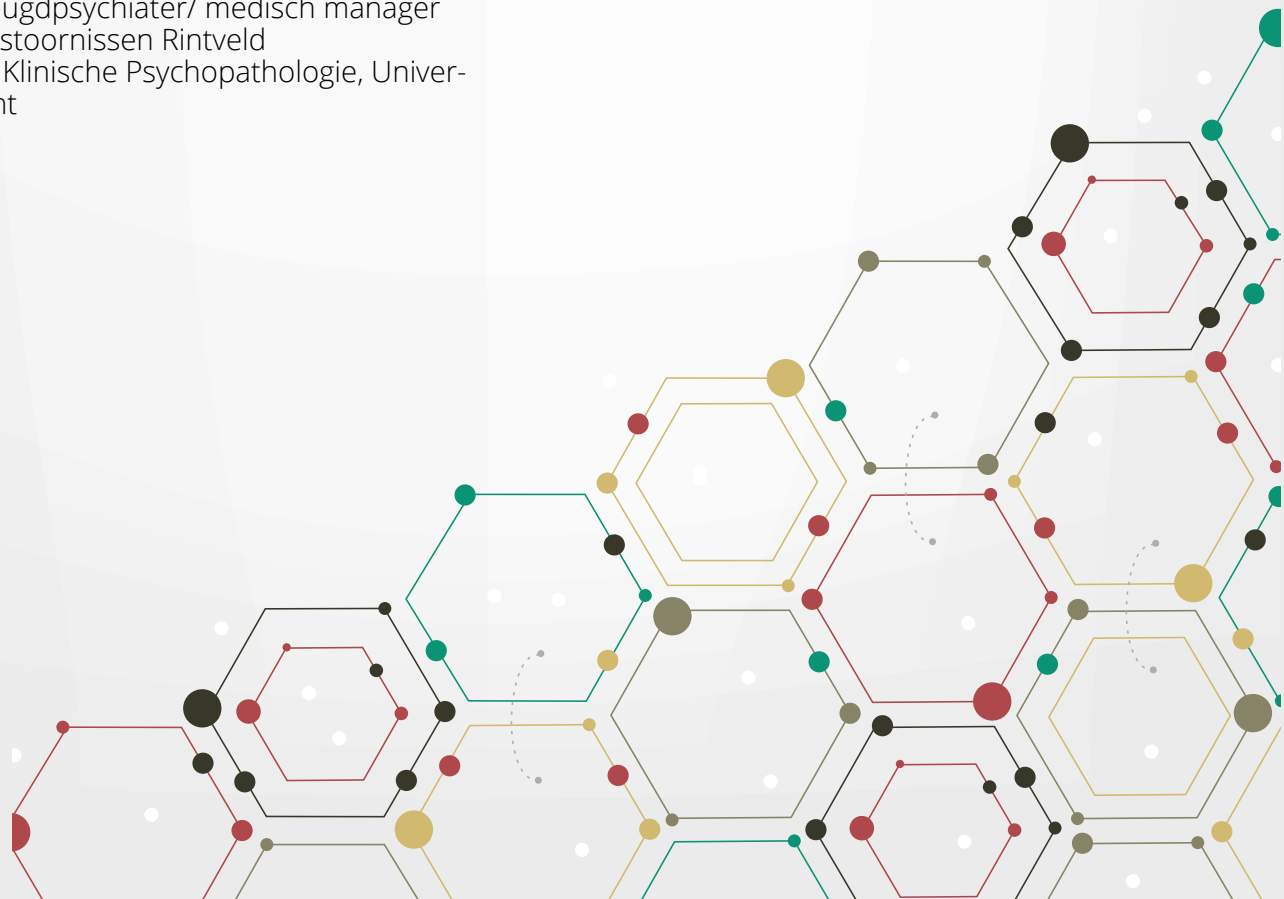
Drs. Alexa Rutten

Kinder- en jeugdpsychiater, opleider kinder- en jeugdpsychiatrie, GGzE
Promovenda, Universiteit van Tilburg Tranzo

Intelligentie en psychiatrie

Dr. Marianne Kasius

Psychiater, De Banjaard

Veel mensen hebben allerlei gewoonten. Die gewoonten geven vaak een prettig gevoel of verminderen een onprettig gevoel, en worden daarom frequent herhaald. Die gewoonten kunnen zodanig in de weg zitten dat mensen er last van krijgen. Ze worden een ritueel, waar men geen controle meer over heeft en steeds meer beperkingen door ervaart. Deze beperkingen kunnen wederom tot problemen met intimiteit en seksualiteit leiden, of seks wordt onderdeel van een ritueel wat weer tot problemen leidt.

Dwangsyndroom

Drs. Judith Rickelt

Psychiater, GGzE

Verslavingsyndroom

Prof. dr. Geert Dom

Medisch Directeur, Multiversum, GGZ

Gastprofessor & hoofddocent Universiteit Antwerpen (UA)

Seksualiteit

Dr. Rikus Knegtering

Psychiater, Opleider psychiatrie en hoofd onderzoek, Lentis

Senior onderzoeker Neuroimaging Center en Rob Giel Research Center, Universitair Medisch Centrum Groningen

Stemming is niet stabiel in de tijd. Ze varieert van somber naar eufoor of dysfoor. Bij sommige mensen is de variatie groter en gaat uiteindelijk tot klachten en problemen leiden op meerdere levensgebieden. Mogelijk dat deze affectvariaties, die een duidelijk geslachtsverschil laten zien, aanpassingen zijn aan veranderende omgevingsfactoren, of onderdeel zijn van kwetsbaarheden in de persoonlijkheid.

Depressief syndroom

Prof. dr. Jan Spijker

Bijzonder hoogleraar Chronische Depressie, Faculteit der Sociale Wetenschappen van de Radboud Universiteit Nijmegen

Psychiater, voorzitter zorgprogramma Stemningsstoornissen en hoofd zorgprogramma Depressieve stoornissen, Pro Persona

Bipolair syndroom

Prof. dr. Ralph Kupka

Hoogleraar Bipolaire Stoornissen, VU Medisch Centrum/ GGZ inGeest/ Altrecht

Persoonlijkheidssyndroom

Dr. Joost Hutsebaut

Klinisch psycholoog, De Viersprong/ Kenniscentrum Persoonlijkheidsstoornissen

Genderverschillen in de psychiatrie

Dr. Janneke Zinkstok

Psychiater/plaatsvervangend opleider Vincent van Gogh, Venray

Universitair docent Maastricht University

Ieder mens heeft behoefte aan duidelijk afbakeningen, dan weet hij wie hij is en hoe hij zich verhoudt tot zijn omgeving. Dit geeft een basaal gevoel van veiligheid. Als die grenzen vervagen, men niet meer vertrouwt op zijn waarnemingen, dan neemt de onzekerheid in het bestaan toe en ontstaat er angst. Die onveiligheid kan veroorzaakt zijn door aversieve ervaringen als geweld, misbruik, bedreiging of het moeten vluchten naar een compleet nieuwe omgeving met andere normen en waarden. Dit vraagt om grote aanpassingen en mentale flexibiliteit. Soms kan de (nieuwe) omgeving als zo bedreigend worden ervaren dat verlies van realiteitsbesef en bijkomend achterdocht optreedt.

Psychose syndroom

Prof. dr. Jim van Os

Hoogleraar Psychiatrische Epidemiologie/ hoofd afdeling Psychiatrie en Neuropsychologie, Maastrichts University Medical Centre

Posttraumatisch syndroom

Prof. dr. Bart Rutten

Psychiater/ hoogleraar Neurowetenschappen van Psychische Stoornissen/ hoofd van de divisie Neurowetenschappen, Universiteit Maastricht

Transculturele psychiatrie

Dr. Mario Braakman

Psychiater en cultureel antropoloog, hoofdopleider psychiatrie en klinische geriatrie, Pro Persona

Doelgroep

Dit congres is gericht op psychiaters, psychologen, verpleegkundigen/verpleegkundig specialisten en op allen werkzaam binnen en buiten de GGZ met belangstelling voor persoonlijke psychiatrie binnen een nieuwe GGZ.

Accreditatie wordt aangevraagd voor:

- Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP)
- Register: NIP-Eerstelijnspsychologie NIP
- Register: Accreditatiebureau - FGzPt
- Accreditatie Bureau Cluster 1 (Huisartsen, specialisten ouderengeneeskunde en artsen voor verstandelijk gehandicapten)
- Accreditatiebureau Kwaliteitsregister V&V en Register Zorgprofessionals
- Accreditatiebureau Verpleegkundig Specialisten Register
- Landelijke Vereniging Praktijkondersteuner Huisarts - Geestelijke Gezondheidszorg (LV POH GGZ)
- Vereniging voor Verslavingsgeneeskunde Nederland (VGN)

Kosten

€ 335,-

Indien u het congres bezoekt ontvangt u het nieuwe leerboek 'Persoonlijke Psychiatrie - terug naar de essentie' dat in april 2017 uitkomt.

Studenten (zonder vast inkomen), ervaringsdeskundigen (niet in loondienst) en familie kunnen een korting aanvragen van 20% via emailadres: info@sympopna.nl

Inschrijven kunt u [hier](#).

